

den Indvending, der mulig kunde hentes fra Frykten for en alfor broget og splittet Repræsentation, er ved denne Begrænsning tilstrækkelig afvæbnet. Men at negte Kjøbenhavn en saa lempelig Beskyttelse for Mindretallet vilde neppe være forsvarligt, thi dersom nogen Kommune i Landet har et billigt Krav paa at se sine offentlige Forhold ordnede med et passende Hensyn til Mindretallets Ret, saa er det fortrinsvis Kjøbenhavn. Gjennem sin Presse, sine ledende Mænd, sine parlamentariske Valg og sin hele politiske Holdning er Hovedstaden med et saadant Eftertryk traadt i Stranken for Mindretallets Krav, at det hverken vilde være billigt eller retfærdigt at forholde denne Kommune paa sit eget Omraade en liden Del af det Børn for Mindretallet, som den med en saa sjelden Enstemmighed og en saa højrøstet Energi har krævet paa Statens Omraade. Er det allerede i sig anomalt, at Kjøbenhavn skal være den eneste Kommune i Landet, i hvilken Mindretallet fuldstændigt offres for et ubetinget Flertalsherredømme, saa bliver det en skrigenende Naardhed at opretholde en saadan Tilstand, naar den vitterligt er i Strid med Borgernes høit udtalte Retssplelse.

Naar Udvalgets Flertal herefter har havt at overveje, ad hvilken Vej man bedst maatte kunne tilfredsstille den i Hovedstaden raadende Følelse for Mindretallets Retstillig, har man strax maattet opgive enhver Tanke om at overføre den fra Landets andre Kommuner kjendte Klassedeling efter Formuen. Ikke blot vilde en saadan Overførelse være ganske upassende overfor et Valgerfors, der allerede engang er sigtet efter Formuen, og paa hvilket det Hensyn, der har bevirket Klassedelingen, altsaa allerede engang og med forøget Styrke er gjort gjældende, men dernæst er kjendes det ogsaa, at den nævnte Valgmaade kun medfører en høit ufuldkommen Fyldestgørelse af det her omhandlede Krav, ligesom den jo i sin nuværende Skikkelse gjentagne Gange er underkjendt af Folkethinget. En noget større Sympathi kunde Flertallet have for en Kredsdeling efter Antallet af Repræsentanter, saa at hver Kreds valgte en i Lighed med Folkethingets Valgkreds, men man maatte dog betvivle, at en saadan lokal Deling af en Kommune vilde være et hensigtsmæssigt Middel til at aabne de forskjellige Anskuelses forøgende Spillerum. Derimod har den fra Folkethingets Forretningsorden kjendte Forholdstalsvalgmaade efter de gjældende kommunale Loves Cinanation vundet en saadan theoretisk Udvikling og praktisk Anerkjendelse baade hos os og andet Sted, at vi anse det for givet, at det er denne Valgmaade, der, efterat være godkjendt i vor nu gjældende Grundlov, maa have Fremtiden for sig, hvor der er Tale om at værges Mindretallets Valgret. Denne Valgmaade er nu vel i sin hidtil hos os anvendte Form besværlig at praktisere, navnlig med et meget stort Valgerfors; men

efterat det foreliggende Lovforslag har optaget den andet Sted fra kjendte Forbedring med Afstemning efter Rister, tvivle vi ikke om, at her er vundet en saadan Lettelse saavel i Stemmeafgivningen som i Stemmeoptællingen, at der ikke fra denne Side vil være nogen Betænkelighed og mindst da overfor en Kommune, hvis Intelligens er bleven et Dødsfros i Landet.

Afstemningen efter forud affattede og kundgjorte Kandidatlistes indeholder en Opfordring til Valgerne om at samle sig og forberede Valget, som ikke kan andet end virke heldbringende for et omhyggeligt og vel overvejet Udvalg, og som ikke synes at kunne være til Ulempe for andre end de Partiledere, i hvis Interesse det er at møde i Spidsen for et vel indøvet Flertal mod en spredt og uorganiseret Opposition. Der vil efter denne Valgmaade være en Indskrænkning i Udgangen til at sprede Stemmenes efter rent personlige Indskydselser og derved spille dem, men der vil til Gjengjæld være en virkelig Udgang til gennem Sammenslutning ikke blot at udtale sin Misforståelse og demonstere, men i Gjærningen at sætte Noget igjennem.

Det Flertallet forbeholder sig, om fornødent ved den mundtlige Forhandling, at komme tilbage til de nedenfor anførte Vædringer, hvis Hensigt i det Hele antages for selvindlysende, finder man kun Anledning til med Hensyn til Afstemningens Hemmelighed at bemærke: Den nu brugelige Afstemning ved Stemmesedler er i alle praktiske Henseender en virkelig hemmelig Afstemning. Kun Valgbestyrelsen lærer Stemmeseddelens Indhold at kjende. Uden tvivl at ville udtale sig for eller imod hemmelig Afstemning som Princip, har Udvalgets Flertal ikke taget i Betænkning for disse Valgs Vedkommende at affjære et Indseende fra Valgbestyrelsens Side med Afstemningen, som ikke synes at kunne have nogen almindelig Interesse, og som, forsaavidt det gaar ud over Tilfredsstillelsen af en ren og bar Nygjerrighed, ikke kan tjene noget Niemed, der er værd at hyste. Lænker man sig, hvad der praktisk ligger nær, at Valgbestyrelsen ubelukkende eller dog nærmest repræsenterer det herskende Flertal, vil „Offentligheden“ i den nuværende Form kun være Offentlighed for det ene Parti paa det andet Partis Bekostning, og en saadan Offentlighed skjønnes let at kunne fremkalde Forestillingen om et Ansvar, der ikke har noget med Kommunens Interesse eller Valgets Frihed at gjøre.

Udvalgets Mindretal (Gad, Røfod og Lund) kan ikke anbefale det foreliggende Lovforslag Nr. 22 til Vedtagelse af Folkethinget. Vi indstille, at der negtes det Overgang til 3die Behandling. Det miskjendes ikke af os, at Forholdstalsvalgmaaden kan være ønskelig i forskjellige Forhold og være et godt Børn for Mindretallet under visse fore-